

נוסח תימן

שילאזים

זמני פיסת וציצית השבת

פרשה	כניסת	ציצית
מסעי	19:29	20:30
דברים	19:26	20:26
ואתחנן	19:22	20:21
עקב	19:17	20:15
ראה	19:10	20:08

*לפי זמן ת"א
לזמן ירושלים יש להויריד
15 דקות לכניסת השבת
לזמן חיפה להויריד 9
דקות לכניסת השבת

לכבוד שבת
יום טוב

ירחון לחודש אב התשע"ח ליצירה בשכ"ט לשטרות
העורך: שלמה מחפוד יצ"ו כתובת המערכת: רחוב הגר"א ו, רה"ע

מצב רבוא' וזו"מ

מה נשתנה ליל תשעה באב מליל הסדר

ילדים וקרים וחביבים,

אתם בודאי זוכרים את ליל הסדר, בודאי, כי לא שוכחים לילה כזה, אורות נגהים בבית הנקטת ובבית, לבושים חגיגתי, שלחנות ערוכים, שמחה וששון לכלם, ואתם הילדים במרכז השמחה וההודאה לה, שואלים מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות.

ועתה ילדינו החביבים, ליל תשעה באב מתקרב, עצב וקדירות, בערב תשעה באב בסעודה המפסקת הלל עלוב, רק תבשיל אחד. לא אוכלים ביחד כדי שלא יצטרכו לזמן, לבושים כאבלים, נעלי גומי ולא נעלי עור, הולכים לבית הנקטת, אורות עמומים, אין קסאות, יושבים על הארץ כמו אבלים, עטופים בטליתות, לפתע בוקע קולו של המארי, קול כאוב ומחריד ומקונן, "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו", וכל הצבור עמו ביחד מקוננים מלה מלה, הברה הברה, ואומרים "מזמור לאסף" בקול קורע לב. לאחר מכן השליח צבור מתפלל ערבית בקול שבור וכונוע מאוד. לאחר התפלה יושבים על הרצפה ומקוננים קינת איכה, וקינת עשרת הרוגי מלוכה, והספור הנורא של חנה ושבעת בניה. והמארי אומר בקול בכה כשהוא דומע, את מנן השנים לחרבון בית שני, ואת מנן השנים לחרבון בית ראשון. כי לפי המסורת שלנו אבותינו גלו לתימן כבר בחרבון בית ראשון.

ומכבים את האור פרט לאור קלוש, ומסיימים בקינה קורעת לב "על היכלי, חבלי כנחש הולך, ולשמונות ציון אשב בחשך".

ואז אתם הילדים החביבים, כל אחד בשאל בכאב ובתדהמה את אביו, מה נשתנה ליל תשעה באב מליל הסדר. והאבא ישיב לכם, שבליל הסדר, אבותינו במצרים, שבו בתשובה וחרוץ לאהב את ה', וה' אותם, כבנים אוהבים ואוהבים לה'. ולכן בכל ליל סדר, אנו נוהגים כמו אבותינו במצרים, לשוב ולהתחבר לה', באהבה ובשמחה.

אולם בליל תשעה באב, לפני אלפי שנים, אבותינו עזבו את תורת ה',

והתנהגו חלילה, כמו הגויים. ולכן אבותינו נענשו וגלו מארץ הקדש, ובית המקדש הראשון חרב. ואחר כך גם הבית השני חרב. ולכן אנחנו בתשעה באב, בכל תשעה באב, מתאבלים על חרבון המקדש, ועל הגלות ומעוררים את עצמנו שנישוב בתשובה, כדי שנגאל אגלה שלמה, ויבנה בית המקדש השלישי שלא יחרב לעולם.

אבל ילדינו הקרים והחביבים, עלינו לדעת שהיצר הרע מבלבל אותנו, כי בדרך השם יש שפע והצלחה, אבל דוקא בשל כך, יש מאתנו שאינם עוסקים בתורה, ויש שאינם מקיימים מצוות, ויש מאחינו, שמתנהגים ככל גויי הארצות.

לכן בכל תשעה באב, אנו צמים, מערב תשעה באב, עד מוצאי תשעה באב, ולא רוחצים את עצמנו כלל, והולכים יחפים או עם נעלי גומי, ומבליים רב היום בבית הנקטת, ומלבד תפלה עצובה, וקריאת תורה וקריאת הפסוקה עצובה, יושבים ומקוננים.

אבל לשיא השיאים אנו מגיעים בקינות שלפני קריאת התורה, כי בהיכל יש ספר תורה עטוף שחורים, פותחים את ההיכל והמארי מקונן בקול בכה קורע לב, ועם דמעות "ספר אמרי שפר התפלה באפר, אמרי תורה הדורה, למה תלבשי כמו שחורה". והתורה כאלו משיכה לנו, "על כי אני בגלות עצורה, ואתמשל באפר". ואנו פונים לתורה

מ"ד הגאון הגדול הרב רצון ערוסי שליט"א

רב העיר קרית אנו - חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

ששתתף אתנו בהספד, "על חרבון פעמים, ספדי בת יומים, איפה חכמיו מגלים רזי סודותיך... ספדי והילילי, תורה תמימה, על בית המקדש".

ואתם ילדינו החביבים, נדהמים, ובודאי תשאלו, מדוע כל שנה ושנה אנו חוזרים ומתאבלים? והאם יש עוד עם כמו עמנו שמתאבל על חרבון המקדש, ועל עזיבת התורה? והתשובה, ילדינו החביבים, אכן אין עוד עם כמו עמנו, כי אנחנו נועדנו להיות עם קדוש. וכל דור ששרם נבנה המקדש בימיו, הוא כאלו חרב בימיו. ומשום כך לא נחדל מלהתאבל בעצמה רבה כל שנה על חרבון המקדש, עד שנצליח לחזור, כלנו, כל עמנו בתשובה שלמה, ונתנהג על פי תורתנו הקדושה, וננהיג עם קדוש. ואז יבנה המקדש, שלא יחרב לעולם. וכמו שזכינו ושבנו לארצנו הקדושה, אחרי אלפי שנות גלות, כן נזכה בעזרת ה' לשוב בתשובה שלמה, כימי צאתנו ממצרים, או אז יבנה בית המקדש, ויום תשעה באב יהפך להיות ליום ששון ושמחה. שיבנה בית המקדש במהרה בימינו. אמן.

מצב רבוא' וזו"מ

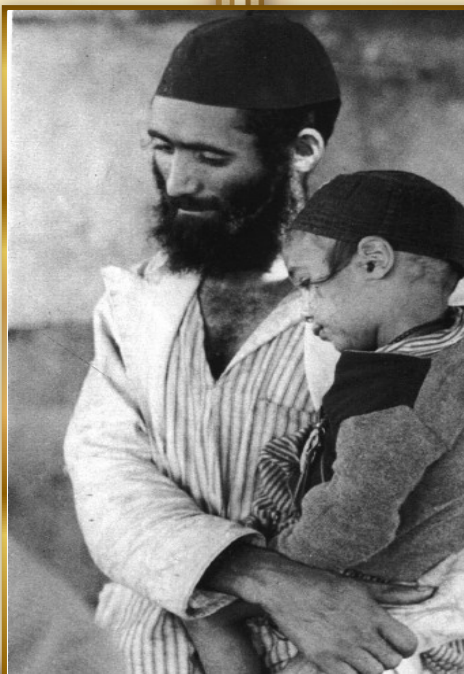
דבר ארץ וחסד - משה חפארה

לאחר אכילת פרות קליות ואגוזים וכו', נוטלים הידים ומברכים הגדולים גם הקטנים. הילדים מזכירים שלא ישיחו או יצטקו בתוך הסעודה, או יקחו נתח בשר מבלי שיחלקו להם. גם מזכיר הילד שלא לפרס פרוסה גדולה ויכניס לתוך פיו, גם שלא ינשף הלחם בשניו. בהרגל זה ממשיך הילד עד שיצא. המנהג הזה נהוג גם אצל הבנות. אמה מחנכת אותה בדרך ארץ ובהנהגה יפה לשם ולתהלה, ואז כמנהג האם נוהגת הבת.

בגיל רף אב מחנך בנו במצוות. בתחלה קונה לו במקום טלית "מצנף" ולגדול ממנו קונה "סגאדה", עושה להן ציצית, והילד תמיד זוכרם ומנשקם ונוהג בהם קדשה וכבוד ואינו מסיח דעתו מהם. תמיד נזהר שלא יצא לחוץ בלי ציצית, ואם יצא לחוץ בלי ציצית מרגיש בעצמו חסרון ונחיתות.

כשהילד יודע ללמד ולקרא בהבנה וממשיך לקיים המצוות, אז אביו קונה לו תפלין מבלי להתחשב בגילו. האב קובע זמן התחלת הנחת תפלין אם הילד יודע לשמרו ולנהג בהן קדשה. הבן ממשיך יום יום להתפלל בהן ושומרן לתמיד.

חובת האב להרגיל את בנו לבא עמו לבית הנקטת. מקומו ידוע, יושב לפני אביו, מביט אל הספר ובידו מצביע ("כונ"ט") קורא קריאת שמע, עונה אמן על כל ברכה ומתפלל באימה וביראה. מזכיר שלא ירוץ ושינהג קדשה בבית הנקטת. וככה ממשיך בחינוכו עד סוף ימיו. הרגלים אלה נעשים לילד במשך ימי חייו כחובה עד שמתבשיל לעזב אותם, או אף חלק מהם.

מאכלות ימין

קדאסי צורף היהודים ועולשו

(עפ"י הרב שלום קורח, בספרו 'דוג' הזמן' ויצא לאור בקרוב בספר "אגדות תימן")
כרם נחמד ביותר היה לרבי אברהם אלשיך הלוי בנחל הנקרא "ואדי צ'הר" על יד כרם של גוי אחד, ולא היה מפסיקה ביניהם אלא גדר. כרמו של הגוי היה כחוש, ואילו הכרם של הרב היה טוב מאד. והיו אשכולות יורדים מכרמו של הרב אל תוך פרדס הגוי, והיו מבישים בטיבם את האשכולות של הגוי, שהיו לעצמתם כלא היו, וגרעותם נכרת לעין.
פעם אחת היה מטיל בנחל הזה בין הכרמים, המשנה למלך ושמו "אלקדאסי". המשנה הזה היה לבו מלא איבה ושנאה על היהודים ועינו צרה בהם. הוא הגיע אל הכרם הזה של הגוי, שכנו של הרב, וראה אשכול ענבים אחד גדול, נחמד למראה וטוב למאכל, משתלשל וזא מכרמו של הרב אל תוך הפרדס הזה, והתחיל משבח ומפאר לא אל אשך בראו.
אמר לו העומדים שם: "האשכול שאתה רואה הוא מהכרם של יהודי אחד מחשובי צנעא". תמה ואמר: "וכי יש ליהודים כרמים בארצנו"? אמרו לו: "יש ויש הרבה", והתחילו למנות לו את שמות היהודים שיש להם כרמים. כיון שהזכירו לו אחד ממשפחת בית אלקאפח הוישבים "בקרת אלקאבאל" הסמוכה ל"ואדי צ'הר" חזר אל הקריה סר וזעף, ושלח להביא לפניו מבית אלקאפח, ואחד מהם בא לפניו. אמר לו אלקדאסי: "שמעתי שיש לך כרמים", אמר לו היהודי: "כן אדוני, יש בחסדי ה' ובחסדי המלך אדונינו". שאל אותו: "כלום יש יהודים אחרים שיש להם"? אמר לו: "הי". אמר לו הגוי: "מנה לי שמותם", והתחיל כותב על פתקא. והיהודי מפני אימת מלכותו לא יכול היה לכח, והגיד לו את כל היהודים שיש להם כרמים בנחל ובקריה ובכפר "אלרצ'ה", ועל מה שיש עוד בשאר מקומות אמר אין לי ידיעה.
בחזרתו אל צנעא, נכנס המשנה למלך ופתח למלך בדבריו, שאין ראוי ליהודים שיהיו להם שדות וכרמים כחשובי המסלמים. ומה עוד, יש להם חשיבות יותר מאתנו, ואין מן הראוי אלא שיהיו בשפל המדרגה פן יבנה להם עליהם וימרדו עלינו. ועוד הרי היהודים מפקעים מן המסים הראויים ל"בית אלקאבאל" [=לאוצר המלך], ואם כן מפסיד בית אלמאל מחמת קננינו. ועוד ערובים כאלה דבר, עד ששמוע לו המלך ונתן לו רשות לעשות כטוב בעיניו, כדרך שפתה המן לאחשורוש עד שאמר "העם לעשות בו כטוב בעיניו".
מזי ביום ששי שלח והביאו לפניו את מי שמצאו מבצלי הכרמים, והחל לצרף דיו לפניהם: "עתה נודע לי שיש לך כרמים כחשובי מסלמי צנעא, וימדע משך כמה שנים לא הבאתם את המס הקבוע לבית אלמאל, עתה באו ונעשו חשבון ושלמו עד פרוטה אחרונה".
הם הרגישו בערמתו איך הוא בא להוציא מתחת ידם את כרמיהם בטענה זו, שהרי לא יספיק מחייה הרב כלל לתשלום מס בית אלמאל על כל השנים, שהוא בא לחדש עליהם עתה.

וענו לו: "עכשיו יום ששי והוא לכם קדש ולא עת לעשות בו דין, ולמחר שבת קדש לנו ולא יתכן לעמד בדין, אבל ביום ראשון הננו מזמנים לפניהם".
בחזרתם מן המדינה מאת פני המשנה, באו אל הרב אברהם, ומצאוהו בבית הכנסת, ועמדו שם כנגדו בחצר. הוא הבין כי הם רוצים לדבר איתו, וצא ועמד לפניו ואמר להם: "כמדומה לי שיש ביניכם דברים". אמרו לו: "הי", וספרו לו את כל המאורע. אמר להם: "יהיה בחרם מי שיוציא שמך דבר מזה היום ומחר, שלא יכנסו היהודים ביוגו ובצער לשבת, אבל שבתו בשלום וביום ראשון נראה מה יהיה משפט הגזירה".
ביום שבת קדש לאחר תפלת שחרית, עמד על פתח בית הכנסת ואמר: "רבותי, אל יצא איש מקום לאיזה צד, אבל היו מזמנים למה שאמר". שלח צבור הוציא ספר תורה לקרות בו והניחו על התבה, ומיד עמד הרב אצל התבה ואמר: "רבותי, כונו דעתכם לדעת". פתח ואמר: "באספורה תהא מיתתו". וכל הקהל ענו אמן בכונת הלב. פתחו ספר תורה וקראו ונגמרו כל הסדר.
באותה שעה עצמה, ביום שבת קדש בשחרית, נכנסה בקדאסי, המשנה למלך הזה, רוח תזוית. הוא רכב על פרדו והאזין בה בשגנון אל "ואדי צ'הר" לכרמים, והנם בוצרים. אמר להם: "אני צריך לאכל ענבים". אמרו לו הבוצרים: "יאלל אדונינו כנפיש שבקע". אמר להם: "לא מאלו אני רוצה אלא מאותם שעדן במחבר". אמרו לו: "אנחנו נבצר ונניח לפניך ואכל כאות נפשך". אמר להם: "לאו, אני רוצה לנשך אותם במחבר". הפצירו בו לבל יטריח עצמו, ולא אבה, והניחוהו לעשות כרצונו.
הוא חפש בין הכרמים אשכול שימצא חן בעיניו, וכשמצא התנפל על הגפן לנשך את האשכול בשניו ברעבתנות ככלב, והנה נתקע עץ בבטנו ונקב את בני מעיו, ונפל שדוד בכרם ומת. הרצים מהרו לבא אל צנעא, וספרו למלך דך ודך ארע למשנה. כשמע המלך את אשר ארע לו, הכהו לבו ואמר לעצמו: "זהו גמולו על אשר בקש לשלח יד בממון היהודים. הוא נתקנא על דבר הכרם, ונפרעו ממנו על ידי כרם", וגם הוא חדל מאותה הגזירה.
בצלי הכרמים היהודים הנתבעים ההם, הלכו לפי תמם ביום ראשון אל המדינה, למועד אשר לבקעו, ובעודם בדרך פגשו גוים ושאלום: "אנה הולכים כל זאת הקהלה הגדולה?". ספרו להם היהודים את הענין. אמרו להם הגוים: "אין לכם עוד צדף בהליכה זו, אלהיכם כבר דן דינכם". "כיצד"? שאלו היהודים, ואלה ספרו להם כל אותו המאורע של המשנה למלך. בשמעם דך, נטו מן הדרך ופנו דרך שוק הבהמות, מצאו שם קצב יהודי, ובקשו ממנו למכר להם שני דגני עזים טובים, ויוליכם אל בית הרב לשחטם שם, וינתחם ויכניסם לצדף הסעודה, וכן עשה.
בראות הרב את הקצב והגזרים בביתו, הבין שוודאי נעשה שם נס, והיום באים לעשות סעודת שבת והודאה למקום. ולכן הכין עצמו לאורחים הבאים.
כשהגיע זמן הסעודה, נתקבצו כל בצלי הכרמים לביתו, יותר מארבעים איש, ועשו משתה גדול על הנס. ובמשתה היין היה אומר השותה: "ארור פלוני" והמסבין עונים אחריו: "ישחקו עצמותיו בגיהנם". כדרך שנהגים ביום פורים לומר על הכוס "ארור המן". ונתנו תודה ושבח לה' שקבל תפלתם וקדש שמו לעיני הגוים, באמנם "עם ה' אלה ומאוצו יצאו, וכל הנוגע בהם כנוגע בבבת עינו ולא ימלט".

פיצוח ושששוע

השלימו את המלים ממגלת איכה, מלאו את המשבצות, התאימו את המספרים לשורת המשבצות שלמטה ותגלו מה פרוש הפתגם השגור בפי אבותינו בתימן. שלחו ואולי תזכו...

הפתגם במקורו הוא: "ימות אלאדמי והו בידעלם"

1. אני הגבר ראה _____ בשבט עברתו _____
11 26 25
2. דרך קשתו _____ נצב ימינו כצר _____
4 11 17 15 14
3. _____ טחון נשאו ונערים בעץ כשלו _____
22 11 8 17 10 4
4. האקלים _____ נשמו בחוצות _____
22 11 26 21 25 19 12
5. תקרא כיום _____ מגורי מסביב _____
21 25 17 19
6. במחשבים הושיבני _____ עולם _____
11 6 19 14
7. אין מנחם _____ כל איבי שמעו רעתי _____
11 12
8. יום קראת ויהיו כמיני _____
6 15 4 27

מצאו את הפתגם המסתתר!

21	19	17	12	22	21	15	27	17	6	17	19	22	17	11	21	25
----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----

זוכה החודש

הילד הנעים מלאכי מלמד הי"ו

בין הפותרים נכונה יגורל מכואט מפאר,

את הפתרונות יש לשלח לשמואל מחפוד - הגר"א 1 ראש העין.

נתן לממש את הזכיה ב"נוסח תימן" ביריבובים 26 בגי ברק.

האכה ומהל

תשעה באב

בערב תשעה באב אוכלים כלם מבעוד יום, ובאים לבית הכנסת. ויש שהחמירו בנטיילת הסנדל, ואפלו נעלי גומי לא נעלו. לאחר תפלת ערבית קוראים את מגלת איכה והקניות, ומקריאים על מנין השנים לחורבן בית המקדש. לאחר מכן יוצאים לחצר בית הכנסת, ומקוונים קינה על חנה ושבעת בניה בערבית, בכדי לשתף את הנשים לבכות על חורבן בית המקדש, כי הן אינן מבינות את לשון הקדש כל כך.

לאחר תפלת שחרית בבקר מוסיפים לקרוא גם את ספר איוב, עד שעות הצהרים, שאז הולכים אל הבית ושבים לתפלת מנחה. ומיום תשעה באב ואילך, מרגישים הכל שקרבים ובאים ימי התשובה.

מי מנחות

פירוש מקיף ונפלא, גדוש בחידושים ורעיונות על כל פרשיות חמשת חומשי התורה. כולל לוח ראשי תיבות בסוף הספר. מאת הר"ה ג' יוסף רצון זצ"ל.

גודל ספר 24 ס"מ \ 17 ס"מ

במוחר של: 19 ש"ח
במקוב: 80 ש"ח

נוסח רימן

המבצע מוגבל ללקוחות פרטיים ולא למשקיעים ולחודש אב ה'תשע"ח בלבד, עד גמר המלא.

* ספרים * טליתות * דיסקים * לבוש תימני * גריל לפיתות * פלטה מתקפת לשבת ועוד.

רחוב בירנבוים 26, בני-ברק א' ה' - 21:00 - 10:00, יום ו' - 13:00 - 9:00

טל: 053-3336661 יחיד: 03-6781444 www.nosachteiman.co.il